

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Figuræ, Symbola. Ex Veteri, Novo, Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Vitis lactificans glorificans te Thaumaturg. sup.
Umbraculum Dei Bonaventura supra.
Umbraculum Spiritus Sancti. Methodius or. de
hyp.

Volumen Novi Testamenti à Deo scriptum.
Cretenis or. 2. als.
Volumen, in quo Dei verbum sine manibus
scriptum. Id. ib.

TITULUS VIII. S. MARTINUS.

Sedi pallium meum, evelli capillos ca-
pitis mei, & barbe. & sedi marens.
I. Esdræ. 9. 3. Miles pallium dedit ad lite-
teram. Monachus capillos evulsit, id est, tem-
poralia reliquit, quæ per capillos designan. ur.
Episcopus marens sedit: quia ad Episcopum

pertinet peccata subditorum flere. S. Thomas
Aq. in festo S. Martini.

Magnus erat Martinus animò, etsi exiguus
corpore: qui celestium amore succensus jugi
cogitatione ferebatur in Deum. S. Laurentius
Just. in eodem festo.

TITULUS IX. MARTYRES.

§. I. Figuræ Symbola Ex Veteri.

Vade, utrum tunica filii tui sit. Gen.
37. 32. Quæ sunt vestimenta nostri Jo-
seph, Christi, nisi S. Martyres? de quibus
II. 63. 2. quàm rubicunda sunt vestimenta tua!
S. Prosper de promissionib. p. 1. c. 27.

Tenuerunt sinistris manibus lampades,
& dextris sonantes tubas. Judic. 7. 20. In
tubis clamor prædicationis, in lampadibus
claritas miraculorum, in lagenis designata est
fragilitas corporum. S. Rupertus de oper. Spir.
S. I. 6. c. 15. ait de præliis Martyrum figuratis
in prælio Gedeonis.

Calix tuus inebrians quàm præclarus est!
Ps. 22. 5. Hoc calice inebriati erant Martyres,
quando ad passionem euntes suos non agnosce-
bant. Quid tam ebrium, quàm non videre u-
xorem flentem, non filios, non parentes? S.
Augustinus hic.

Estatem, & ver, tu plasmasti ea. Ps. 73.
17. Per hæc tempora significat Fideles diversâ
morum qualitate pollentes. Alii enim sunt
tanquam ætas fidei calore ferventes ad marty-
rium usque perducti: alii mansuetudine tempe-
rati tanquam ver æquabili Domino devotione
famulantes. Cassiodorus hic.

Calicem salutaris accipiam. Ps. 115. 13.
Pulcherrimè ac breviter, definita est Martyrum,
mors, calix salutaris. Calix, quia sub mensu-
ra bibitur; salutaris, quia in æternam salutem
Domino præstante propinatur. Cassiodorus hic.

Sophia jugulavit filios suos. Prov. 9. 2. Vul-
gata: Sapientia immolavit victimas. O bo-
nam matrem! opto & ipse in filios ejus redigi,
ut ab ea occidat, opto occidi, ut filius siam.
Tertullianus lib. cui tit. Scorpiacus contra Gno-
sticos.

Ascensum purpureum. Cant. 3. 10. id est,
fella purpurea, ait Justus Orgel. est ingens, &
quasi innumera multitudo Martyrum. Corne-
lius hic.

Dentes tui sicut greges tonsarum. Cant. 4.
2. Dentes Ecclesiæ Martyres sunt; quibus in

ejus corpus omnis Gentilium populus, veluti
cibus quidam, manus, & trajectus est. S. Thom.
Vill. conc. de multis Martyr.

Sicut fragmen mali Punici Cant. 4. 3. V.
Beda: ostendit colorem Puniceum in genis
Ecclesiæ; cum prima, & eminentiora ejus mem-
bra, id est, Martyres sancti, sanguinem fundunt
pro Christo.

Messui myrrham cum aromatibus. Cant.
5. 1. Metit myrrham cum aromatibus, quando
Martyres suos cum cæteris electis, ubi ad matu-
ritatem quique donata sibi perfectionis perve-
nerint, quasi quâdam falce mortis ab hac vita
præcidit, atque ad interna supernæ beatitudi-
nis gaudia perducit. V. Beda l. 4. c. 5. hic.

Genæ vides sicut areola aromatum. Cant.
5. 13. Genæ sunt Martyres, qui sanguinem
suum pro fide Christi fundentes, quasi genæ in
facie sponsi rubent. Richardus à S. Vict. c. 38. hic.

Egrediamur in agrum. Cant. 7. 11. in a-
gro Christiani, in vineis Ecclesiæ, in floribus fi-
des, in fructibus virtutes, in malis Punicis Mar-
tyrium designatur. S. Isidorus hic.

Et quasi holocausti hostiam accepit illos.
Sap. 3. 6. id est, sicut holocaustum, quod to-
tum Deo incenditur, Deo acceptum est; ita
passio Martyrum, igne tribulationum exterius
combustorum; & igne charitatis, & fidei, inter-
ius accensa, accepta est in conspectu Domini
pretiosa. Hugo Card. hic.

Veri exercitus in coccineis Nahum. 2. 3.
q. d. milites Chaldaeorum erunt nobiles, ideoq;
vestiuntur chlamydibus coccineis: cocceus enim
erat nobilitas, imò regum, vestis; ut dixi Thr.
4. 5. De Cyri exercitu Xenophon l. 6. Pædiæ
Cyri: universus exercitus aere fulgurabat, Pu-
niceo que florebat ornatu. Causam dat noster
Martinus à Roa l. 1. singul. c. 2. ut scilicet san-
guis, si quis ex vulnere esset impressus, absorbe-
retur à cocco; tum illi confidentius, & sine pa-
vore, pugnarent. Cornelius hic. Coccinei mi-
lites Christi, sunt Martyres, qui sanguine suo
purpurantur: qua de causa Cardinales purpurâ
vestiuntur; ut ostendant, se paratos pro Christo,
& Ecclesiæ, sanguinem fundere. Id. ib.

Ex

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Aurum. Matth. 2. 11. Offerunt Doctores, Sapientiam: *ibis* Martyres, & Confessores: *myrrham* penitentes peccatores. Eusebius *laminis*. in Epiph. D.

Plurima turba straverunt vestimenta &c. Matth. 21. 8. Corpora humana dicuntur vestes animæ; quas plurima *turba* scilicet SS. Martyrum straverunt in via, morientes pro fide Christi. S. Vincentius Ferr. l. 3. in Palm.

Equus rufus. Apoc. 6. 4. aut effusi sanguinis symbolum est; aut inflammatum illorum affectum significat, qui mortem pro Christo operierunt. S. Andreas Cesar. l. 5. c. 14.

Vos de vinea Domini pingues racemi, & jam maturis fructibus botri, pressuræ secularis infestatione calcati, corcular vestrum carcere torquente sentitis. Vini vice sanguinem funditis, ad passionis tolerantiam fortes, martyrii poculum libenter hauritis. In carne adhuc licet vobis positus vita jam vivitur, non presentis sæculi, sed futuri. Ratio præceserat: ubi non nisi Dei præcepta, & Christi præmia, cogitantur, voluntas est illic tantum Dei. S. Cyprianus ep. 16.

Mundus vindemiarum ubertate lætatur; nos Sanctorum passione gaudemus: quæ quidem passio vindemiis comparanda est. Sicut enim vararum expressione vinum funditur; ita & Sanctorum martyrii vice vitæ, sanguis effunditur nisi quod uva temporales fructus præbet, passio sempiternos. S. Ambrosius l. 73. de Nat. SS. Petri, & Pauli.

Pulchrum quidem, & integrum corpus fuerat (Jobi) multo verò venerabilius factum est ab illis vulnerebus infectum. Quoniam & laniata pulchra quidem, & antequam inficiantur: postquam verò purpureæ factæ fuerint, ineffabilem capiunt pulchritudinem, multumque decorem. Chrysof. hom. 5. ad pop. Antioch.

Purpura Lem: *Ex nece triumphus*. Picinelli. Laurus ramis ad signa triumphalia cæsa. Lem: *Cæsa triumphat*.

§. II.

Martyres comparantur rosis.

Quasi rosa plantata super rivus aquarum. Eccl. 39. 17. *aquarum*, id est, lacrymarum, vel advenitatum. *Rosæ* sunt Martyres; quorum pulchritudinem in amore, & sanctitate, imitari debemus. S. Bonavent. l. 3. D. 7. Pent.

Aliter olet flos uvæ; quia magna est virtus, & opinio, Prædicatorum; qui inebriant mentes audientium. Aliter flos olivæ: quia suave est opus misericordiæ; quia more olei refovet, & lucet. Aliter flos rosæ: quia mira est fragrantia, quæ rutilat, & redolet, ex cruore Martyrum. S. Gregor. in Ezech. l. 1. hom. 6.

O beatam Ecclesiam nostram! quam sic honor divinæ dignationis illuminat; quam temporibus nostris gloriosus Martyrum sanguis illustrat. Erat antè in operibus fratrum candida; nunc facta est in Martyrum cruore purpurea. Floribus ejus nec lilia, nec rosæ defunt. S. Cyprianus ep. 9.

Salvete flores Martyrum, quos lucis ipso in limine Christi in securor sustulit; cœu turbo nascentes rosas. Prudentius.

Euchenius in formis allegor. ait: rosas esse Martyrii Hieroglyphicum; Martyresque coronari rosis, ob ruborem sanguinis pro Christo effusi.

§. III.

Martyrum variae laudes.

Vade popule meus, intra in cubicula tua. II. 26. 20. q. d. Ite o Martyres, ad sepulchra; modicum ibi dormite, donec puniam impios. Cornelius hic.

Dico autem vobis amicis meis? &c. Luc. 12. 4. Servos suos dignatur vocare amicos tunc, cum ad martyrium eos accendit: ut intelligamus, presentis vitæ mala, tormenta, mortemque, parari amicis ejus; & talia esse amicitie ejus pignora. Cajetanus hic. Martyres dicuntur consanguinei Christi, quia sanguinem Christi miscuerunt cum sanguine suo. S. Vincent. Ferr. l. 2. D. 20. Pent.

Vidi sub altare &c. Apoc. 6. 9. Alluditur hic ad antiquum, & communem, Ecclesiæ ritum: quæ ex sanctione Felicis Papæ I. mandat, corpora Martyrum sepeliri sub altari; ut docent S. August. l. 11. de Sanct. Anselmus, Richardus &c. Quia Martyres immolati Deo instar holocausti, ut sepulchra eorum orantibus ad altare continuum essent excitamentum devotio-nis, virtutis, fortitudinis. Hinc Sacerdos accedens ad altare, & osculans dicit: oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquæ hic sunt. Sylveira hic. Convenienter, & quasi pro quodam consortio, ibi Martyribus sepultura decreta est; ubi mors Domini quotidie celebratur. Scilicet, ut qui propter mortem ejus fuerant mortui, sub Sacramento ejus mysterio requiescant. S. August. l. 73. in append. de diversis.

Stata est via prius spinosa, & pedibus Apostolorum contrita, facta lenior secururis. Quasi semine sanguinis impleta est Martyribus terra; & de illo semine seges surrexit Ecclesiæ. S. August. l. 39. de diversis.

Triumphus Dei est passio Martyrum, pro Christi nomine cruoris effusio, & inter tormenta lætitia. S. Hieronymus ep. 150.

Non ita siderum exornatum chorò cœlum illustre est, ac splendidò vulnere chorò Martyrum corpora exornantur. S. Chrysof. Laudat. OO. SS. Martyrum.

Martyres, & Angeli, nomen tantum distincti sunt, factis autem junguntur. S. Chrysof. tom. 6. Laudatio omn. Sanctorum Martyrum.

Non minuitur persecutionibus Ecclesia, sed augetur; & semper Dominicus ager segete ditiori vestitur. S. Leo l. 1. in Nat. SS. Petri & Pauli.

Cur plerique Martyres gladiò Deus obtruncari voluit? Respondet Oleaster in c. 40. Gen. Martyres suos Deus voluit pro majori parte decollari: quia ea mors nobilium esse solet.

§. IV.

Martyrum fortitudo, generositas.

Fasciculus myrrhe &c. Cant. 1. 12. Sponsa Regem suum sponsam in accubitu suo videns, id